

Komunikat prasowy

Luksemburg, 5 grudnia 2018 r.

Fundusz powierniczy UE dla Afryki to narzędzie kryzysowe wykazujące się elastycznością, ale niewystarczająco ukierunkowane – twierdzą kontrolerzy

Kryzysowy fundusz powierniczy UE dla Afryki jest elastycznym narzędziem zapewniającym wsparcie w dziedzinach takich jak żywność, edukacja, opieka zdrowotna, bezpieczeństwo i zrównoważony rozwój – stwierdzono w sprawozdaniu Europejskiego Trybunału Obrachunkowego. Niemniej cele funduszu są zbyt ogólne, by pozwalały skutecznie ukierunkować działania w poszczególnych regionach Afryki, a Komisja Europejska ma trudności, by zmierzyć, w jakim stopniu fundusz osiągnął wyznaczone cele. Kontrolerzy wykryli ponadto uchybienia we wdrażaniu i zwrócili uwagę, że opóźnienia w realizacji projektów są podobne jak w przypadku tradycyjnych instrumentów pomocy rozwojowej.

Fundusz powierniczy UE dla Afryki utworzono w 2015 r. jako kryzysowy fundusz powierniczy na rzecz promowania długofalowej stabilności oraz eliminowania przyczyn migracji nieuregulowanej i wysiedleń w Afryce. W ramach funduszu, który dysponuje środkami w łącznej kwocie 4,1 mld euro, wspiera się działania w 26 państwach zlokalizowanych w trzech regionach Afryki: regionie Sahelu i Jeziora Czad, w Rogu Afryki oraz w Afryce Północnej. Kontrolerzy ocenili, czy fundusz został odpowiednio opracowany i czy jest wdrażany prawidłowo. Badaniem objęto projekty realizowane w Nigerze i Libii – krajach, które w odnośnych regionach otrzymały największą ilość środków.

– Fundusz powierniczy dla Afryki jest szczególnym narzędziem kryzysowym służącym radzeniu sobie z problemem migracji – **powiedziała Bettina Jakobsen, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialna za to sprawozdanie.** – Mając na uwadze bezprecedensowe wyzwania i zaangażowane środki, fundusz powinien być lepiej ukierunkowany i udzielać wsparcia na rzecz tych działań, które z dużym prawdopodobieństwem zapewnią wymierne oddziaływanie.

Cele funduszu sformułowano możliwie jak najogólniej, tak aby większość działań kwalifikowała się do finansowania. Wprawdzie pozwoliło to dostosować wsparcie z funduszu do zróżnicowanych i zmieniających się warunków, lecz okazało się mniej użyteczne, jeśli chodzi o kierowanie działaniami w poszczególnych regionach i pomiar ich oddziaływania. Komisja nie przeprowadziła kompleksowej analizy ani nie określiła ilościowo potrzeb, nie wskazała, jakim kryzysem fundusz miałby zaradzić, ani

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luksemburg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

nie określiła zasobów udostępionych w ramach funduszu. Z tego względu ma ona ograniczone możliwości wykazania, że udało się rozpoznać właściwe priorytety i że zatwierdzone działania są najbardziej odpowiednie do tego, by zrealizować te priorytety. Ponadto łączenie zasobów i zdolności darczyńców nie jest jeszcze wystarczająco skuteczne.

W ramach funduszu projekty uruchamiano szybciej niż w przypadku tradycyjnych instrumentów pomocy rozwojowej, udało się też ogólnie przyspieszyć podpisywanie umów i dokonywanie płatności zaliczkowych. Niemniej w przypadku narzędzia kryzysowego można by oczekiwać jeszcze większego tempa. W funduszu występują podobne problemy dotyczące opóźnień we wdrażaniu projektów co w przypadku instrumentów tradycyjnych. Kontrolerzy odnotowali powtarzające się opóźnienia w projektach związanych z bezpieczeństwem i zarządzaniem granicami.

Procedury wyboru projektów były różne w poszczególnych regionach, a kryteria oceny wniosków projektowych nie były dostatecznie czytelne ani udokumentowane. Nie zawsze też odpowiednio wyjaśniano względne korzyści wynikające z finansowania projektów właśnie z funduszu powierniczego dla Afryki, a nie z innych źródeł. Kontrolerzy wykryli przypadki projektów finansowanych z funduszu i ukierunkowanych podobnie jak inne unijne instrumenty, jeśli chodzi o uwzględniane potrzeby, co może prowadzić do dublowania innych form unijnego wsparcia.

W wielu przypadkach cele projektów nie były ani konkretne, ani mierzalne, a dla wskaźników wykonania nie określono poziomów wyjściowych. We wspomnianych trzech regionach wykorzystywano różne systemy do monitorowania wyników. Wspólny system wciąż bowiem jeszcze nie funkcjonował. Duża liczba systemów informacji i monitorowania oznacza, że nie ma jednego kompleksowego ujęcia wszystkich rezultatów osiągniętych w ramach funduszu powierniczego dla Afryki jako całości. Kontrolerzy zwracają tymczasem uwagę, że wobec kwoty zaangażowanych unijnych środków – 3,7 mld euro – możliwość zmierzenia wyników stanowi istotny element zapewnienia rozliczalności.

Objęte kontrolą projekty znajdowały się na wczesnym etapie wdrażania, ale uzyskano już pierwsze produkty. Fundusz przyczynił się do zmniejszenia liczby migrantów o nieuregulowanym statusie przemieszczających się z Afryki do Europy, ale wkładu tego nie sposób dokładnie zmierzyć.

Kontrolerzy przedstawili w sprawozdaniu szereg zaleceń skierowanych do Komisji dotyczących poprawy jakości celów, zmiany procedur wyboru projektów oraz podjęcia działań na rzecz przyspieszenia wdrażania i usprawnienia monitorowania.

Informacje dla redaktorów

Fundusz powierniczy UE dla Afryki jest zdecydowanie największym spośród czterech dotychczasowych funduszy powierniczych UE: łącznie jego budżet wynosi 4,1 mld euro, z czego 3,7 mld euro pochodzi z budżetu UE i Europejskiego Funduszu Rozwoju. Państwa członkowskie UE, Norwegia i Szwajcaria wniosły wkłady w kwocie 451 mln euro, przy czym wkłady Niemiec i Włoch wyniosły po 100 mln euro każdy.

Trybunał przedstawia swoje sprawozdania specjalne Parlamentowi Europejskiemu i Radzie UE, a także innym zainteresowanym stronom, w tym parlamentom narodowym, podmiotom związanym z danym sektorem i przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego. Zdecydowana większość zaleceń formułowanych w tych sprawozdaniach jest wprowadzana w życie, co dowodzi korzyści płynących z prac Trybunału dla obywateli UE.

Sprawozdanie specjalne nr 32/2018 pt. „Kryzysowy fundusz powierniczy UE dla Afryki – narzędzie elastyczne, lecz niewystarczająco ukierunkowane” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.
